

at give en større Bevilling til den tekniske Skole heri Kjøbenhavn, idet man dels har ønsket derigjennem at sætte Skolen istand til at uddanne Haandværkere til Lærere ved de tekniske Skoler, dels at hjælpe Elever, som maatte ønske at uddanne sig ved den tekniske Skole heri Byen, til Ophold heri Staden, og endelig at sætte selve det tekniske Selskab istand til at være Konsulent for Ministeriet paa forskjellige Omraader og til at føre Tilsyn med Provindsskolerne. At give den forlangte Bevilling til Uddannelse af Haandværkere til Jaglærere har man — som det vil ses af Betænkningen — af den Grund anset for unødvendigt, at den vil kunne ydes af den under Konto 17 d. paa Sorø Akademis Budget bevilgede Sum. Selve Summen være for lille, er det udtrykkelig udtalt i Betænkningen, at man paa Forlangende er villig til at forsøge den i dette Øemed. Det er altsaa ikke nogen Negtelse i Realiteten, men kun en Negtelse af en Bevilling givet til den Institution, for hvilken den er forlangt, og paa denne Plads paa Finantsloven. Den anden Bevilling til at yde Bidrag til yngre Mennekers Ophold her ved den tekniske Skole har man negtet af den Grund, at man anser selve Formaalet for at være mindre nyttigt. Det at drage unge Menneker her til Kjøbenhavn er en Ting, hvorom det er overordentlig tvivlsomt, hvorvidt den er rigtig, og det er i ethvert Tilfælde neppe rigtigt fra Statens Side at gjøre noget Særligt derfor. Derimod har man ikke kunnet negte, at det kunde være ønskeligt, at der førtes et Tilsyn med de tekniske Skoler, men dette Tilsyn bør formentlig ikke føres af det tekniske Selskab, men direkte af Ministeriet. Den Maade at decentralisere paa: at skabe Melleminstanser, der ere uansvarlige, men som dog faae en afgjørende Indflydelse gennem Kontrollen over mindre Institutioner eller Virksomheder omkring i Landet, maa man vistnok ønske at komme bort fra. Decentralisationen bør finde Sted derigjennem, at man yder Bidrag til saa mange Selskaber og Virksomheder paa dette Omraade som muligt, men ikke derigjennem, at man giver Kontrollen bort fra sig. Det er formentlig fuldkommen rigtigt, at selve Virksomheden udøves af saa mange Private som muligt og ved private Kræfter, men Kontrollen med

Virksomheden, Kontrollen med Statsstiftudens vedrørende Anvendelsen heraf, bør ikke finde Sted fra Autoritetens eller Institutioners Side, der staa uden nogen Forbindelse med Rigsdagen, den bør ske fra selve den ansvarlige Myndigheds Side, fra Ministeriets Side, og en saadan Kontrol ere vi villige til at give en Bevilling til, og det er derfor, at der er foreslaaet optaget et Beløb af 2,000 Kr. til Tilsyn med den tekniske Undervisning. Planen for Ordningen og for Udgifterne ved Tilsynet er affattet saaledes, som det er, fordi man derigjennem har villet antyde, at denne Sum skulde anvendes ikke blot til Honorarer, men ogsaa til de Restudgifter og andre Udgifter, der overhovedet maatte følge af Tilsynet. Det er Indholdet af Endringsforslaget under Nr. 33, som staar i Forbindelse med Endringsforslaget under Nr. 32, der ikke er tiltraadt, eller rettere: Nr. 33 træder i Stedet for Endringsforslaget under Nr. 32, som foreslaas forkastet; det er et nyt Forslag, „Endringsforslaget under Nr. 35“, et Forslag, der fra Udvalgets Side er stillet for at imødekomme Trangen til en teknisk Skole paa Bornholm, og efter de Forhandlinger, der ere førte i Udvalget, maa vi vel antage, at den høitærede Minister ikke vil modtage sig Forslaget, navnlig da Betingelsen for, at en saadan Bevilling kan bruges, er, at selve Planen for en saadan Skole bliver realiseret i Overensstemmelse med Ministerens Approbation. — Endringsforslaget under Nr. 36 er stillet af den høitærede Indenrigsminister og angaar Tilstud til Handelskoler. Men der findes i den Skrivelse, som motiverer Forslaget, en Udtalelse, som Udvalget ikke har kunnet gaa ind paa; der staar nemlig i den nævnte Skrivelse: „Man har herved særlig havt de Handelskoler for Øie, der, ligesom Tilfældet er med de tekniske Skoler, der beholde Andel i det til dem paa den aarlige Finantslov opførte Beløb, ere oprettede af og ved fastlønnet Bestyrer og Lærerpersonale drives af en offentlig Institution (Byraad, Handelsforening eller lignende)“, men dermed at udelukke private Handelskoler, det er at gaa den modsatte Vej af den, jeg for lidt siden tillod mig at anbefale. Ved saadanne Understøttelser tilfredsstiller man altsaa enkelte Skoler her i Landet, som ere oprettede enten af Foreninger eller Kommuner eller